

LITERATURA

El sagrat segons Rudolf Otto

[EL BLOG DE TERESA COSTA-GRAMUNT](#) Teresa Costa-Gramunt

Vilanova i la Geltrú 18-07-2021 08:49

Imatge de la coberta de 'El sagrat', de Rudolf Otto. Eix

A Rudolf Otto se'l considera un precursor del diàleg interreligiós, que entre nosaltres, amb tanta saviesa i solidesa, ha encarnat Raimon Panikkar

En la traducció que s'acompanya d'un text d'introducció de Raül Garrigasait, a la Biblioteca de Pensament Contemporani de Fragmenta Editorial s'ha publicat *El sagrat. Sobre els trets racionals i irracionals de la idea del diví*, del filòsof alemany Rudolf Otto (Peine, 1869 –Marburg, 1937).

El sagrat, de Rudolf Otto, és un text fonamental que cal saludar amb alegria: anostrant-lo, podem llegir en català un text de referència tant en el camp del pensament com en el camp de l'experiència religiosa del sagrat que no necessàriament passa ni per un credo ni per una forma espiritual concreta.

L'experiència religiosa és una experiència transpersonal, és a dir: viscuda per la persona, però que va més enllà de la persona, ja que es tracta de la percepció de moments viscuts amb una gran intensitat, d'excés d'experiència, si se'n pot dir així, moments estremidors en els quals es viu un fet subjectiu de naturalesa indefinida i tan difícil de traslladar al pensament escrit. La lògica del sagrat és la no-lògica en sentit purament racional, mental. D'aquí ve que el filòsof, teòleg i historiador de les religions Rudolf Otto subtituli el seu treball *Sobre els trets racionals i irracionals de la idea del diví*.

El sagrat va ser publicat l'any 1917 enmig del gran trasbals que va suposar la Primera Gran Guerra, i quan les societats burgeses europees ja havien adoptat una cultura secular i l'espai del religiós començava a quedar marginat o en les masmorres de la incomprensió ambient. ia que «la fe ia no era

un fet obvi; semblava més aviat una tria individual que s'havia d'enfrontar a la possibilitat de l'absència de fe», com escriu Garrigasait al seu pròleg.

A contra corrent, doncs, Rudolf Otto, format com a pastor protestant, va fer l'esforç intel·lectual de situar de nou en el camp de la reflexió una experiència humana que és universal. Ara bé, aquesta vivència, real i possible per a tothom, no tothom l'experimenta i, condició humana, molt sovint provoca expressions de rebuig o de negació del que no es coneix. Ara bé: que un o una no pugui experimentar l'alegria, posem per cas, no vol dir que aquest estat anímic no existeixi ni no sigui possible experimentar-lo. És obvi, però en aquestes condicions tan refractàries es fa difícil elaborar un raonament que ningú que experimenti el sagrat necessita, ja que l'experiència del sagrat, o del fet *numinós* -paraula inventada per Rudolf Otto- 'és' i, per tant, no necessita justificació. Però sovint l'experiència del sagrat és qüestionada com a «ximpleria mística» o és titllada d'experiència irracional per qui no en sap res, però que manifesta que tampoc no en vol saber res. I és que cal una actitud mental oberta, una predisposició per entendre l'intangible, com davant de qualsevol altre fenomen de l'experiència humana que la ciència empírica no pot explicar.

A Rudolf Otto se'l considera un precursor del diàleg interreligiós, que entre nosaltres, amb tanta saviesa i solidesa, ha encarnat Raimon Panikkar. Però en aquell moment històric, i curant-se en salut, ja que el respecte intel·lectual se suposa, però no sempre es rep fins i tot en països de tanta tradició filosòfica com Alemanya, i perquè no és tracta d'un tema menor que pugui de ser tractat barroerament o de manera banal, d'entrada Otto adverteix: «Invitem a reflexionar sobre un moment d'excitació religiosa intensa i tan exclusiva com sigui possible. A qui no ho pugui fer o qui no tingui en absolut un moment d'aquests, li demanem que no continuï llegint».

El sagrat, de Rudolf Otto, és un llibre de reflexions totalment vigents en un moment com l'actual, encara més escanyolit espiritualment parlant que fa un segle. Més que mai, doncs, es fa difícil introduir en el pensament dels nostres dies d'un materialisme rampant nocions com el sagrat que es podria definir com la tensió entre els factors racionals i irracionals en l'evolució de la religió que, és clar, es troba en totes les tradicions espirituals del planeta, com va estudiar Otto. L'instint religiós en les persones no és una raresa: és un instint profundament humà tant com ho és l'instint de supervivència o de reproducció.

A *El sagrat*, llibre per llegir a dosis homeopàtiques, val la pena aprofundir-hi capítol a capítol, Rudolf Otto no fa un al·legat dels factors irracionals d'aquesta experiència del sagrat com a fenomen numinós sinó que en l'intent d'aclarir-los els sotmet a l'anàlisi per defensar una experiència que connecta de manera inefable la criatura humana amb tot el que la sobrepassa, i que d'alguna forma 'ressona' en experiències estètiques en el camp de la plàstica o musical, per posar exemples de la visió o escolta de grans obres mestres.

L'experiència del diví o del sagrat és una experiència límit, com es coneix en el camp de la psicologia que contempla la dimensió transcendent de l'existència. Experiència límit i tan intensament humana com quan passejant per un bosc, o contemplant la immensitat del cel, del mar o el perfil blavós d'una serralada al lluny, perdem la noció del temps. No sabem què és el que en les diverses formes religioses i espirituals s'anomena Déu, però sí que potser en podem tenir una percepció sensible a través de la impressió intensa, corprenedora i embolcallant que ofereixen aquells espais vastos, ja siguin verticals o horitzontals, silenciosos i buits que en la seva nua plenitud i presència desencadenen en nosaltres ressons del sagrat.

Pots rebre al teu correu electrònic tots els articles d'opinió amb el nostre butlletí diari de titulars o amb el nostre butlletí setmanal. [Inscriu-t'hi de manera gratuïta ara!](#)

 Arxivat a

[Literatura](#)
[Llibres](#)
[Teresa Costa-Gramunt](#)
[Catalunya - Món](#)

 Ens interessa molt la teva opinió!